

TORONTÁL

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) U. I. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) UCCA 1. SZÁM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-ÍRÁS: TORONTÁL, VELIKI BECSKEREK.

A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FELEVRE 150 DIN, NEGYEDEVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINÁR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINÁR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETESEK DIJSZABÁS SZERINT.

Vukicsevity miniszterelnök tegnap délelőtt hosszasan tanácskozott Vladity Andra és Kocity Vlajko miniszterekkel, majd később királyi kiáltással jelent meg.

Emandi román követ, akit Beogradból Prágába helyeztek át, tegnap búcsuebédet adott, amelyen a diplomáciai kar és a kormány tagjai is résztvettek.

Dr. Kezsmán és dr. Kosutics között személyes ellentétek támadtak, amelyre most Radics Szeptán Kezsmán elleni támadása folytán terelődött a figyelem. Radics azt állítja, hogy Kezsmán megegyezést kötött Vukicsevityvel, amely szerint Kezsmán államtitkári helyet kap a mostani kormányban, ha még egy Radics-párti képviselőt visz magával disszidensnek és miniszteri tárcát, ha tízenyolc képviselőt léptet ki a Radics-pártból.

Budapesten az éjszaka mínusz 15 fok hideg volt, leghidegebb Turkeven, ahol mínusz 21 fok volt a hideg. Németországban enyhülés következett be már is. Münchenből mínusz 1 fok hideget jelentenek. Párizsban már egy fok meleg, Londonban négy fok a meleg. Nyugaton már csökken a hideg.

Thenase angol tengerparti városa egy része 1798-ban a tengerbe süllyedt a templommal együtt és a tengerpart három mérfölddel beljebb került. Tegnap hírtelen jött apálytal a száz évvel ezelőtt elsüllyedt templom teljesen kiemelkedett a tengerből, vastagon bevonva tengeri kagylókkal, moszatokkal, iszappal. A nép babonás félelemmel nézte a templomot, amely este a dagályban újra eltűnt.

TŐZSDE

Január 4.

MA 100 DINÁR:

Budapesten . . .	10 03 pengő
Zürichben . . .	9 12 sv. frank
Berlinben . . .	7 36 ar. márka
Bécsben . . .	12 38 silling
Prágában . . .	— cseh kor.
Newyorkban . . .	1 76 dollár
Triesztben . . .	33 45 líra
Bukarestben . . .	280 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Délcukor 109, Nasici 189.50, Ganz-Danubius 191, Ganz-Villamos 179, Pesti Hazai 229, Magyar Hitel 90.6, Olasz Bank 67, Nemzeti Bank 209.

Nagy vita után elfogadták a belügyi tárca költségvetését.

Beograd, jan. 5.

A pénzügyi bizottság tegnapi utolsó ülése a közelgő gör. kel. karácsonyi ünnepek miatt — lehet mondani, kedélyes hangulatban folyt le. A helyzet csak később megsegedett el némileg, amikor Demetrovity Juráj szólalt föl és éles szavakkal támadt neki Vukicsevitynek, aki természetesen szintén nem maradt adósa a szónoknak és így ilyenformán parázs összetűzés támadt, amely azonban heveségben messze állt Vukicsevity és Pribicsevity tegnapielőtti összetűzése mögött.

A tegnapi vita első szónoka Saulity (földm.) volt, aki hosszasan kritizálta a kormány belügyi politikáját. Kijelenti, hogy

az SHS állam nemzetének az ereje a falvakban van — és ezeket a kormány odadobta a rendőrség kénye-kedvének.

Az ellenzék is teljesen rossz véleményen jár azonban — mondja Saulity. Ha valami nem jó — úgy nem kell okvetlenül ezért rögtön frontot csinálni Szerbia ellen. Vukicsevity nem azért nem jó miniszter, mert szerbiánus.

Pribicsevity (közbevág): De nem lehetett volna miniszter, ha nem lenne szerb!

Saulity (folytatja): Vukicsevity nem jó miniszterelnök és nem jó miniszter. Legjobb volna, ha csak képviselő maradna. Ámbátor akkor sincs belőle sok haszna az országnak. Csak a vadászathoz ért. Legjobb volna, ha csak a vadászegylet elnökének maradna meg. Menjen csak az erdőbe vadászni.

Szubotity elnök: Figyelmeztetem a szónokot, hogy nem az erdőügyi minisztérium költségvetését vitatjuk meg.

Demetrovity emelkedik ezután szólásra és nehezményezi, hogy a belügyminiszter nincs jelen az ülésen. Talán éppen nyulakra vadászik.

Racity: Minek nyulakra — itt vannak maguk!

Popovity a belügyminiszter helyettese bejelenti, hogy Vukicsevity néhány perc múlva meg fog érkezni.

Az ellenzék azt kéri, hogy az elnök függesse föl az ülést, míg a belügyminiszter meg nem jön.

Szubotity: Nagyon kedves lesz és Vukicsevity nagyon fog örülni, hogy ilyen örömmel várják.

Masztrovity: Addig is, míg várakoznak, lehetne azonban a diszpozíció alap terhére egy feketét rendelni a bizottságnak, hogy nekik is legyen már egyszer belőle valami hasznuk.

Ezután Demetrovity Juráj beszél, aki újra felemlíti beszédében az állampolgárság kijátszása körüli visszaéléseket, amelyekben szerinte benne van a miniszterelnök fia is.

Végül a többség nevében Racity Szima (rad.) védte a költségvetést, amely hét százalékkal kisebb, mint a tavalyi.

A bizottság esti ülése jóval viharosabb külsőségek mellett folyt le, mint a délelőtti ülés. Sutelj és Petrovity Fábán felszólalása után

Zserjáv dr. (f. dem.) szólalt föl, aki újlag tiltakozott az ellen, hogy a

belügyminiszter nincs jelen az ülésen.

Popovity Velja tárcanélküli miniszter közli Szubotity elnökkel, hogy a miniszterelnök a minisztertanács ülésén tartózkodik. Amikor az elnök ezt a tényt közölte az ellenzékkel, hallatlan zaj és láрма tört ki, úgy hogy Szubotity felfüggesztette az ülést — és állítólag elküldetett Vukicsevityért, aki azután rövid idő múlva meg is jelent, amire az ülést újra megnyitották.

Az ülés további során beszéltek még Robity és Maskovity, majd az elnök bejelentette, hogy a vita be van fejezve és elrendeli a szavazást.

Erre ismét pokoli láрма tört ki. Az ellenzék tiltakozott az ellen, hogy Vukicsevity nem felel az ellenzék elhangzott beszédeire.

Pribicsevity közbekiált: Erre még nem volt példa a parlamentarizmus történetében.

Vukicsevity kijelenti, hogy a plénum előtt fog reflektálni az elhangzott beszédekre.

Hosszas vitatkozás után az elnök végre szavazásra teszi föl a kérdést és a pénzügyi bizottság szöveggel elfogadta a belügyminisztérium költségvetését.

Javulóban a viszony az SHS állam és Olaszország között.

Berlin, jan. 5.

Az Ullstein lapok jelentik Rómából, hogy a Marinkovity és Bodrero tábornok között végbement tegnapi találkozásnak nagy politikai jelentősége van.

A megbeszélésnek az a célja, hogy megtalálják a megfelelő for-

mulát arra, hogy a két ország közötti összes függő kérdéseket végleg elintézzék.

Olaszország megváltozott felfogását látszik bizonyítani az is, hogy a lejárt szerb-olasz konvenciót nem mondották föl és így annak jogérvényessége további öt évre meghosszabbodott.

A román diákok újabb hőstette.

Temesvár, jan. 5.

A román diákság újabb hőstettéről számol be egy távirati jelentés, amely bizonyára nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy Romániának külföldi presztízse emelkedjék.

Tegnap Kolozsvárott a redut nagytermében a görög katolikus nőegylet bálát rendezett, amely a román diákság rossz szemmel nézett.

Éjfélkor ötven diák berohant a táncterembe, szidta a jelenlevőket, káromkodott, majd összeverekedett

a bálozókkal, úgy hogy többen megsebesültek.

A rendőrség négy diákot őrizetbe vett.

A horvát paraszt-párt és a független demokraták zagrebi népnyelvére.

A horvát paraszt-párt és a független demokrata-párt január 21-ikén konferenciát tartanak. Január huszonkettedikére közös népgyűlést hívtak egybe, amelyen Radics Szeptán, Pribicsevity és Zserjáv fognak beszélni.

Az ellenzéki blokk városi közgyűlésén éles beszédek hangzottak el.

Elhalasztották a közgyűlést és napirendjére felvették a polgármester ellen intéendő fegyelmi vizsgálat ügyét is.

Ülés után pártközi gyűlést tartottak.

Becserek, jan. 5.

Az ellenzéki blokk szerdán délután három órára hívta össze a képviselőtestület második ülését és meghívóiban a megyeháza nagytermét jelezte az ülés helyéül. Mint már tegnapi számunkban megírtuk, az ellenzék elhatározta, hogy arra az esetre, ha a termet nem kaphatja meg, a Jadran-kávéházban gyűlekezik és ott dönt a továbbiak felett.

Három óra előtt jóval, már nagy-számu hallgatóság gyülekezett a vármegyeháza épülete előtt, a vármegyeháza nagytermébe és a karzatra vezető ajtókat azonban zárva találta. Hamarosan elterjedt a híre, hogy az ellenzéki blokk ülését a Jadran-kávéházban tartja meg és így a tömeg a Princeze Jelene (Gizella) parton lévő Jadran-vendéglő nagytermébe vonult, hogy végighallgassa a nagy érdeklődéssel várt „második” számú közgyűlést.

A nagyteremben felállított asztalnál csaknem teljes számban foglaltak helyet a blokk pártjai. Képviselve volt a független demokrata, gazdasági, német, független munkás, szocialista, demokrata és a földmives-párt, valamint dr. Mihajlovity csoportja is.

Jankahidac Lára korelnök nyitotta meg az ülést, majd átadta a szót dr. Dosen Vojislav képviselőtestületi tagnak, aki jegyzőkönyvvezetőnek a távollévő városi főjegyző helyébe Gruity Novákot javasolta megválasztani, aki el is foglalta a helyét. Ennek megtörténte után dr. Dosen Vojislav hosszabb beszédben ismertette a legutóbbi eseményeket. Többek között a következőket mondta:

A képviselőtestület kisebbségi csoportja komaszáros uralmat teremtett a városban és nem akarja elismerni a képviselőtestületi többség akaratát. December 12-iki ülésünkön különféle határozatokat fogadtunk el, amelyek érvényesek és kötelező erejűek és a korelnök, jegyző és jegyzőkönyvitelesítők által felvett, illetve hitelesített jegyzőkönyvbe vannak foglalva. A jegyzőkönyvet a városi vezetőség visszaszármaztatta olyképpen, hogy azt Jankahidac Lára korelnök aijára szögesztette. Ezáltal súlyos törvényteleneséget követett el, mert mint alárendelt hatóság szembehelezkedett felettes hatóságával, a képviselőtestülettel. De ettől az eljárástól függetlenül, a határozatok jogerősekké váltak, mert ellenük az előírt határidőn belül nem nyújtottak be fellebbezést. A határozatokról szóló jegyzőkönyv azóta visszakerült a városhoz egy tiltakozó irat kíséretében, elkerült azokhoz a vezetőtisztviselőkhöz, akik annak idején majd megkapják eljárásukért a megérdemelt büntetésüket.

Ilyen előzmények után kellett volna ma összeülnie a képviselőtestületnek, de azok, akik ilyen eljárással megnehezítik a többség akaratának érvényesítését, megakadályozták azt is, hogy a bemondott helyen, a vármegyeháza nagytermében tartsuk meg a közgyűlést. A főispán délután fél két órakor, tehát másfél órával a közgyűlés előtt, megtagadta a megyeháza termének az átengedését. Mi nagyon jól tudjuk, hogy a megyeháza nem városi épület és így nincs jogunk a terem átengedését követelnünk, de jogszó-kássá vált az utóbbi időben, hogy ott tartásuk a képviselőtestületi üléseket és így mi is jogot formálhatunk arra, hogy oda hívjuk össze a közgyűlést.

Dosen dr. ezután javasolta, hogy a közgyűlést ne tartsák meg most ebben a vendéglőben, hanem hagyassák el és keressenek más alkalmasabb helyet az ülés helyéül. Rackov Milán (földmives) hozzájárult az indítványhoz és javasolta, hogy a közgyűlést a Csontika negyedbeli mezőgazdasági egyesület székházának a nagytermében tartsák meg.

Sztanojevity Milos (független demokrata) a december 12-iki közgyűlés lefolyásával foglalkozott a beszédben és kérte, hogy a főjegyző ellen elrendelt fegyelmi vizsgálat iefolytatására bizottságot küldjenek ki. Hasonlóképpen javasolja, hogy a „volt” polgármester, Alekszity Bógoljub ellen is indítsanak fegyelmi eljárást, mert saját akaratából december 30-ikára közgyűlést hívott össze, holott az csak a korelnöknek áll a jogában. Végül kérte, hogy tiltakozzunk a főispán azon eljárása ellen, hogy az utolsó pillanatban megtagadta a megyeháza termének az átadását.

Gruity Novák (független demokrata) beszédben „példátlanul álló botránynak” minősítette a legutóbbi becskeréki eseményeket és kérte, hogy az ülés bélyegezze meg a képviselőtestület radikális-párti csoportjának törvénybe ütköző eljárását. Végül kijelentette, hogy el kell jönnie az időnek, amikor vagy új választások kiírása révén, vagy pedig a többség uralomra jutásával orvosolják az önkormányzati jogon esett sérelmeket.

Dosen Vojislav dr. szólalt fel újlag és konkrét indítványt tett, hogy a közgyűlést január 11-ikére, vagyis szerdán délután három órára hívják össze ugyanazzal a napirenddel, amellyel a mostani ülést kellett volna megtartani és indítványozta, hogy Stanojevity javaslatai felett ezen az ülésen határozzanak.

Gránity Zdrávkó (függ. munkáspárti) és Gruity Novák felszólalása után a közgyűlés Dosen indítványát elfogadta.

Az ülés berekesztése után Erdélyán Péra dr. tartománygyűlési képviselő elnöklete alatt pártközi tiltakozó népgyűlést tartottak, amelyen Dosen Vojislav, dr. Mihajlovity Jován (disszidens radikális), dr. Mátity Misa (függ. dem.), Gránity Zdrávkó (független munkáspárti) és Makszimsev Sándor (szoc.) szólalt fel. Valamennyien törvénytelen eljárásnak minősítették a képviselőtestület december 30-iki közgyűlé-

sét és semmisnek mondták az azon eszközölt tisztviselőválasztást is.

A felszólalók közül dr. Mátity és dr. Mihajlovity kifejtették, hogy mily ingerült a városban a hangulat és mily nyugtalanok a kedélyek és mennyire félt, hogy az események hatása alatt nyílt kirobbanásra fognak vezetni. „Az egyik értekezleten odáig fajult a szenvedélyes vita, hogy néhányan fegyveres erőszakot ajánlottak a rendőrség védelme alatt felvonuló radikális blokk ellen, de mi türtőztettük az embereket és most is arra kérjük a hallgatóságot, hogy tartózkodjék

minden törvénybe ütköző cselekménytől, bízzák a város sorsát a városatyákra, akik a törvényes eszközök igénybevételével mindent megfognak tenni az önkormányzati jogok kivívására.”

Sztanojevity Milos (függ. dem.) indítványára táviratot küldöttek Vukicsevity Velja belügyminiszternek Sztankovity Szvetozár földművelésügyi miniszternek, Marinkovity külügyminiszternek, Davidovitynak, Pribicsevitynek és Spahónak és ebben az önkormányzati jogokon esett sérelmek sürgős orvoslását kérték, amíg, mint a távirat mondja: nem késő.

Csökkentették a napibérosztályok számát a munkásbiztosító pénztárnál.

A nyolc dinárnál kevesebbet kereső alkalmazottak segélyét felemelték.

Becserek, jan. 5.

A szociálpolitikai minisztérium 10.683. szám alatt rendeletet küldött a becskeréki kerületi munkásbiztosító pénztárnak, amelyben közli, hogy a munkásbiztosító törvény 21-ik szakaszának harmadik pontjában megállapított

napibérosztályok január elsejei hatállyal megváltoztak.

A rendelet szerint január elsejétől visszamenőleg a szociálpolitikai minisztérium

az eddigi tizennyolc napibér osztály helyett tizenkét osztályt állapított meg

és a legkisebb napibérrel rendelkező munkások betegsegélyző járulékait tetemesen felemelte. A nyolc dinárnál kevesebbet kereső alkalmazottak betegsegélyző járuléka ki- viül, arányosan felemelték a szülési, temetkezési stb. segélyeket is.

A rendeletnek megfelelően, az egyes napibérosztályokba tartozó

Új kórház épül a Bánságban.

Másfél millió dinárt irányoztak elő az alibunári kórház felépítésére.

A dunamelléki tartomány meglehetősen szegény közegészségügyi intézményekben, területén alig van kórház és ezek hiánya mindjobban érezhető. Ez a körülmény arra indította a szmederevői tartományt, hogy a délbánsági

Alibunár községben járási közkórházat létesítsen.

A tervnek számos befolyásos támogatója akadt és így meg van a reménye annak, hogy a fejlődő főszolgabírói székhelyen hamarosan felépül a közkórház.

Illetékes helyen szerzett értesülésünk szerint, az alibunári közkórház építési költségeire a szmederevői tartomány már a jövő évi költségvetésbe felvett megfelelő előirányzatot és hir szerint, másfél millió dinárral alapozza meg a kórház építkezési költségeihez szükséges jelentős tőkét. Az 1929-es költségvetésbe hasonló összeget vesz fel és

három millió dinár befektetéssel felépíti a kórházat.

A tartomány vezetősége már megfelelő telket is talált a vasútállomás közelében lévő darabon, amely fekvésénél fogva mindenképpen alkalmas arra, hogy azon a helyen épüljön fel a Délbánság új egészségügyi intézménye.

munkásbiztosító pénztári tagok betegsén esetén a következő táppénzt kapják:

Nyolc dinár napi keresetig napi 6 dinárt, 8 dinártól 9 dinár 60 paráig terjedő napi kereset után napi 8 dinárt, 9 dinár 60 parától 11 dinár 60 paráig terjedő napi kereset után napi 9 dinár 60 parát, napi 11 dinár 60 parától 14 dinár 80 paráig terjedő napi kereset után napi 11 dinár és 60 parát, napi 14 dinártól 16 dinár 80 paráig terjedő napi kereset után napi 14 dinárt, napi 16 dinár 80 parától 20 dinár 80 paráig terjedő napi kereset után napi 16 dinár 80 parát, napi 20 dinártól 24 dinár 80 paráig terjedő napi kereset után napi 20 dinárt, napi 24 dinártól 28 dinár 80 paráig terjedő napi kereset után napi 24 dinárt, napi 28 dinár 80 parától 34 dinár 80 paráig terjedő napi kereset után napi 28 dinár és 80 parát, napi 34 dinártól 40 dinár 80 paráig terjedő napi kereset után napi 34 dinárt, napi 40 dinártól 48 dinár 80 paráig terjedő napi kereset után napi 40 dinárt és végül napi 48 dináron felüli kereset után napi 48 dinár a táppénz.

Külföldiek Becskereken.

A város idegenforgalma — számokban.

Becserek város fejlődő forgalmáról csak azoknak van fogalmuk, akik betekintést nyertek a számok birodalmába. Hogy mennyi idegen fordul meg Becskereken, arról csak a statisztika adhat igaz, hü képet, a mely évről-évre pontosan beszámol a külföldiek érkezéséről és elutazásáról.

A rendőrség bejelentő hivatalában nyilvántartják a külföldieket és érdeklődésünkre egy-kettőre megmondják, hogy milyen forgalma volt 1927-ben Becskereknek.

Magánházakban összesen kétezer-kétszázhatvan külföldi szállott meg, míg szállodákban 540 külföldi lakott.

A Becskereken megfordult külföldiek száma 2810 volt,

naponként tehát átlag hét-nyolc külföldi fordult meg Becskereken az 1927-es év folyamán. A Becskereken időző külföldiek legtöbbször magyarországi volt, de szép számban látogattak el Becskerekre osztrák, cseh-szlóvak, román és német alattvalók is. Más államokból csak szórva érkeztek vendégek.

1927-ben ezerszáz utlevelet állítottak ki a Becskereken lakó SHS állampolgárok részére, akik nagyobbára a környékbeli államokba utaztak.

Január 5. csütörtök. R. k.: Telesforus. Prot.: Simeon. G. k.: Tucindan. Zsidó: Jud 12. Napk. 7:50, nyugta 16:20, hossza 8:30 óra.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelent: Növekedő felhőzetrel és kisebb lecsapódásokkal lassu enyhülés várható.

Január
5

1643-ban született Newton (olv. Nyuton) Izsák angol fizikus és matematikus, az újabb matematikai fizika megalkotója. Newton legnagyobb felfedezése az általános nehézkedési (gravitáció) törvény felfedezése. A nehézkedésre vonatkozó vizsgálatánál a Hold és a Föld egymásközti viszonyából indult ki. Ennek a viszonyoknak a vizsgálata vezette arra a föltesésre, hogy ugyanaz az erő, amely a holdat földünk felé vonza, ugyanaz szerepel az egész világrendszerben, tehát ugyanez az erő kényszeríti például a feldobott követ, hogy visszaesés a földre.

Konstantinápolyból jelentik, hogy az Ogota személyszállító hajó a Fekete tengeren dúló viharok következtében elmerült és mind a két-százötven utasa a tenger áldozata lett.

Személyi változások a bánági közigazgatásban. A főispán Mijatov Mija jársatombi (módosi) főszolgabíró felmentette állásától és a főszolgabírói teendők ellátásával Micsin Vladimir szolgabíró bízta meg. Ugyanezzel a rendeletével Balogi Károly nemacskaerjai jegyzőt felmentette és helyébe Csányi Lajos volt aradáci jegyzőt nevezte ki.

Dadity Radivoj kiténtető megbízása. Magas kiténtetés érte Dadity Radivoj volt tartományi pénzügyigazgató, jelenleg becskeréki árvaszéki elnököt. Vukicsevity miniszterelnök — belügyminiszter előterjesztésére, a minisztertanács december 27-iki ülésén eddigi sikeres tevékenységének és nagy érdemeinek elismeréseképpen a belügyminisztérium BBB osztálya számvevőségének állandó vezetésével bízta meg.

Ma este fél 9 órakor a Kaszinóban négyzeti bál.

A bírák és bírósági tisztviselők megkapták a fizetésüket. Megírta a Torontal, hogy a januári fizetések kiutalása körül ismét akadályok merültek fel és a közoktatási, valamint igazságügyi részortba tartozó tisztviselők, bírák, tanárok, tanítók stb. nem kapták meg januári fizetésüket. Az igazságügyi minisztérium hitelengedélyezése tegnapi megérkezett és a bírák, valamint bírósági tisztviselők és szolgák megkapták az illetményeiket.

Huszonöt pár cipő . . . Nem lehet egyszerűen átsiklani a felett az adomány felett, amelyet egy becskeréki régi nagyiparos cég, néhai tulajdonosa végakarátának megfelelően, küldött be a szerkesztőség címére azzal a kérelemmel, hogy juttassuk el rendeltetési helyére. A cég évről-évre vagyoni helyzetéhez mérten segítyezi a szegényeket és most 25 pár cipőt adományozott a szegények részére. K. F. huszonöt pár cipője annak a beszédés bizonyítéka, hogy a segélyakció segélykérő szava nem volt pusztában elvesző, a nyomor jait meghallotta a város társadalmá és megértő szívet siet az elesettek, az élet küzdelmében alulmaradt szegények segítségére. Fogadjá a nemes szívet adományozó a segélyakció bizottságának hálás köszönetét.

A Jótékony nőegylet nagy kiváncsisággal és érdeklődéssel várt bálja ma este fél 9 órakor kezdődik a Kaszinó helyiségeiben. A bál előtt rövid műsor lesz, amelynek legkiemelkedőbb számai Weisz Edit zongorajátéka, Róthné Frey Magda és Tomaschek Béla énekszámá, Griffi Lajos hegedűszáma. Bemutatóra kerülnek Zichy Mihály rajzai után az Ember tragédiája egyes képei.

Ítélet a sztáribecseji gyilkosságban. A meggyilkolt sztáribecseji gazdálkodó, Szabó Márton ügyében tegnap hozta meg ítéletét a noviszádi törvényszék. A meggyilkolt feleségét és vejét, Börcsök Mihályt hőtél általi halálra, fiát ifj. Szabó Mihályt tíz évi és unokáját, Börcsök Máriaat hat évi fegyházra ítélte a bíróság.

Akár nő, akár férfi, aki lépést akar tartani a divattal, csakis Grünbaum Vilmos-cégnél vásárol.

Megnyílt a jégpálya. A Vivó- és Tennis-klub értesíti a jég sport híveit, hogy a regatta melletti korcsolyapálya a mai napon megnyílt. A jégpálya egész nap a közönség rendelkezésére áll este 8-ig. Jól fűtött melegedő és ruhatár. Beiratkozni a helyszínen lehet. Idényjegy klubtagoknak és diákoknak 80 dinár, egyébként 120 dinár. Napijegy klubtagoknak és diákoknak 5 dinár, felnőtteknek 8 dinár.

Ma este fél 9 órakor a Kaszinóban négyzeti bál.

A szocialista-pártnak nincs befolyása a munkáskamarákra. A szocialista-párt központi vezetősége a napokban Beogradban ülést tartott, amelyen a pártot érintő fontos kérdésekben hozott határozatokat. A határozatokról tegnap értesítette ki a becskeréki pártvezetést és jelentésében részletesen ismerteti az ülés napirendjét és lefolyását. A központi vezetőség többek között elhatározta, hogy a január 27-ikére hirdetett zágzebi kongresszust bizonytalan időre elhalasztja. A kongresszus idejét a központi pártvezetés január 27-iki ülésén fogja megállapítani. Foglalkozott a központi pártvezetés a vrsaci pártvezetésben felmerült ellentétekkel és elhatározta, hogy a helyzet kivizsgálására kiküldi Peteján József, dr. Ivanity Szevén és Berberovity Gyóka pártvezetéseket. A pártvezetés még kimondotta, hogy a Vrsacon megjelenő „Arbeiterwille” című lapot nem ismeri el szocialista pártlapnak, majd az Organizovani Radnik-ban megjelent támadó cikkkel kapcsolatosan kimondotta, hogy a szocialista-pártnak sem közvetve, sem közvetlenül nincs befolyása a munkáskamarákra és így nem tehet azokért az eseményekért, amelyek a noviszádi munkáskamarában előfordultak.

A közönség figyelmébe! Ma, csütörtökön és holnap, pénteken kerül bemutatásra az „Orient Bioszkop”-ban Strauss operettje: „Az utolsó valcer”, Willy Fritsch és Liane Haid-el a főszerepben. Azonban ez a film nem tévesztendő össze a tavaly bemutatott „Utolsó keringővel”, amelynek semmi köze Strauss operettjéhez.

Jaulusz Morini, a világhírű komikus, Hubay Elze, a legfiatalabb tánc-és énekprimadonna, Herczeg Mancsi, Vadkerti Mancsi és Fábán Irén művésznők elsőrangú számaikkal ma és minden este a „Szrpszka Kruna” (nagytermében) kabaréban láthatók.

Tungsram
Barium - lámpák
már kaphatók a 2090
VOLTA Rt.-nál Vel. Becskerek.

Az izr. Nőegylet csokoládé-délutánja. A téli szórakozások egy-mást érik, bál bál után sorakozik. Legközelebb az izraelita nőegylet csokoládé-délutánja lesz a szórakozások kedves alkalmá. A nőegylet mindent megtesz, hogy a délután kellemes, kedélyes legyen. Az érdeklődés élénk, a fiatalság táncolni óhajt. A csokoládé-délután a Vojvodina-kávéházban lesz és 5 órakor kezdődik.

Áru és áru között nagy a különbség! Ez a megfontolás vezeti a közönséget, mikor a Vilim Herzfeld-féle Turul-cipőáruházat keresi fel.

Temesváron meg akartak zsarolni egy jugoszláv állampolgárt. Brebera Vencel dr. ügyvéd tegnap felkereste Crenian Aurél temesvári rendőrprefektust és közölte vele, hogy Vancu Traján rendőrtisztviselő, aki a rendőrprefektura katonai ügyosztályában dolgozik, zsarolási szándékkal kereste fel ismételten Szécseni Imre erzsébetvárosi henteset. Szécseni Imre sógora Fa Mihály hentesmesternek és annak a Telekház-tér 5. szám alatti üzletét vezeti. Szécseni, aki huszonnyolc esztendő, jugoszláviai illetőségű temesvári lakos, akit a hadkiegészítő parancsnokság megidézett katonai ügyének rendezése végett. Ezeket az idézéseket a rendőrprefektura katonai osztálya kézbesíti és Bacria komiszarus, az osztály vezetője, Vancu Trajánt bízta meg ezzel az ügyvel. Vancu szabályellenesen maga kereste fel az ügyfelet és kiutasítással fenyegette meg, ha nem fizet 4000 leut. Szécseni a négy ezrest megjelölte és értesítette a rendőrséget. Amikor Vancu másnap eljött a pénzért és távozott az üzletből, az ajtóban utját állták a detektívek és letartóztatták.

Halál egy kanná vizért.

Becskerék, jan. 5.

Ma reggel hét órakor halálos végű szerencsétlenség történt Becskerekben. Sztrucek Ferenc cukorgyári főtisztviselő cselédje, Fendler Teréz, munkaadójának Somogyi uccai lakásáról a közeli Béga partra ment vizért. A leány tulságosan messzi merészkedett a jégen és ami-

kor egy vékonyabb jégkéregre lépett.

a Jég hirtelen megrepedt alatta és a Béga a következő pillanatban elnyelte a kétségbeesetten kiáltó cselédleányt.

Fendler Teréz nem lehetett megmenteni és holttestét sem találták még meg.

Nyolcszáz év előtt már magyar diákok jártak Párizsban. A magyar nép kulturtörténelmének egy szenzációs dokumentuma került most napfényre. Az alábbi cikk érdekes anyagából kiviláglik az a történelmi tény, hogy az 1100-ik esztendőben, tehát kétszáz évvel a honfoglalás után, a magyar diákok csoportosan utaztak Párizsba, amely már akkor is a nyugati kultúra forrása volt és ott képezték magukat a tudományokban. A magyar faj ősi tudományosságát, életrevalóságát és kultúra iránti lelkes érdeklődését bizonyítja, hogy az akkor alig egy évszázad óta keresztény magyarság már 800 évvel ezelőtt elküldi fiait Párizsba, járattal és veszélyes utakon, az akkori közlekedési nehézségeket leküzdve — tanulni. Új és rendkívül érdekes ez a 800 esztendő francia-magyar kulturakapocs felfedezése, mert eddig úgy tudtuk, hogy a nyugati kultúra a kereszténység hódításával egyidejűleg az olasz és német papok, ritterek útján vonult be Magyarországra. Most kiderült, hogy ezeken kívül francia kulturatomok is hozzájárultak a magyar művelődés erős szervezetének kifejléséhez. Kevesen tudják és csak a Sorbonne archivumából állapítható meg, hogy 1100-ik évben a Párizsban tanuló magyar diákok a legszorosabb kapcsolatot alkották a magyar-francia kultúra között. A mikor a Sorbonne építési munkálatai megkezdődtek, a magyar diákok is felvették a munkakötényt és fizikai erejükkel segédkeztek az építkezésnél. Hordták a követ, a homokot, mint a napszamosok. Megtörtént az is, hogy egy Bethlen nevű erdélyi diák Párizsban elhalt és mivel ő maga már személyesen nem működhetett közre az első francia tudományos csarnok építésében, szülei fehér lovat és értékes ajándékot küldtek a nagy munka elősegítésére.

Ma este fél 9 órakor a Kaszinóban négyzeti bál.

A rádió-technika óriási fejlődésének újabb mérföldkövét jelenti az a nagyszerű felfedezés, mely a Tungsram-gyárak hosszas, tudományos kutatásainak eredménye. A hosszú, szorgos kísérletezés egy egészen új rádiólamppát fedezett fel, mely a Bariumnak, mint legjobban emittáló anyagnak felhasználásán alapszik. Rájöttek, hogy az Alkaliium-Bariumnak a legkisebb energia mellett óriási az elektron emissziója. Ezen új lámpák már igen kevés áram mellett nagyobb meredekséget mutatnak, mint bármely eddigi rádiólamppa, miáltal a hangerősséget lényegesen fokozza s amellyel gazdaságosabb, mint az eddig használt csövek. Ezen lámpák nem mikrofonikusak, vagyis külső mechanikai behatásra nem reagálnak, úgy hogy a hangszóróval zavarok ezáltal nem hallhatók. A Barium katódsöveket minden kulturállamban szabadalmazták már. E lámpák használata lehetővé teszi, hogy a közismert, elsőrangú Tungsram 3 csöves készülékek bármely hangszórónak megfelelő energiát adjanak. Eddig megjelent típusok P 410 és P 415 végerősítő csövek.

Újévi ajándékot a legelőnyösebben vásárolhat Makszim Stein rövidárúüzletében a Turul-cipőüzlet mellett. Válogatott, finom árú, elismerten olcsó árak!

Orient Bioskop

Csütörtök, január 5-én 5, 7 és 9 órákor.
Péntek, január 6-án 3, 5, 7 és 9 órákor.
Pénztárvnyítás délelőtt 10-1/2-ig,
d u. 3 óráig.

Jön: Az örök város hatalma.
RÓMA BÜNE
Főszereplők: Olaf Förens és Karina Bell.

Operett-film és STRAUZS OSZKÁR!
Itt van, amire vágyódik a szíve! Akarja-e
látni az eredeti STRAUZS OSZKÁR
operett-filmet?

Utolsó keringő.

A legkáprázatosabb, legjobb és legnagyobb
operett-film.
Főszereplők: Willy Fritsch és Lilian Haid.

Tiokzatos rablógyilkosság Besszarabiában. Ujév napján Kise nevében a szomszédok meggyilkolták, holtan találták Kuniskaja orosz nemzetiségű varrónőt, akit gyilkosa borzalmas kegyetlenséggel, harminc késszurással ölt meg. A rendőri vizsgálat megállapítása szerint rablógyilkosság történt és az ismeretlen bandita a varrónő összekuporgatott pénzét, mintegy 30.000 leut elrabolt. A rendőrség ezért különféle gyanúok alapján letartóztatásba helyezte Arapu munkást, a varrónő albérlőjét, akit azonban ma szabadon engedték, miután igazolni tudta, hogy a gyilkosság idején Ploestiben tartózkodott. A rendőrség most más irányba vezette be a nyomozást.

Száritási üzemenkből visszamaradt

fűtésre igen alkalmas kitűnő száraz, barnaszínes, métermázsánként a 25 dinár árban ab telepünk, detailban kiárusítjuk.
EXPORT TRGOVINA SA HRANOM D. D.

Francia grófnő és angol lord drámája.

Érdekes tárgyalás a pártizsi törvényszék előtt.

Alice de Janzé grófnő bűnpörét, — mint párizsi tudósítónk írja, — jobbra arisztokrata hölgyek és urak hallgatták végig. A rendes törvényszéki publikum ezuttal kiszorult a hallgatóság tagjaiból. Alice grófnő, aki mindössze 27 esztendő, filigram termetű, beesett arcu nő, csak két nagy szemé világít az arcában.

— Ön férjénél volt, — szölt hozzá az elnök — két gyermeknek az anyja és mégis képes volt arra, hogy elhagyja a családi tűzhelyet egy angol fiatalember kedvéért, hogy a férjét elhagyja, azt még értem, de a két gyermekét . . .

A grófnő lehajtott a fejét és néhány pillanatig nem szölt semmit. Aztán nyugodtan az elnök szemé közé nézett és ezt mondotta:

— Önnek igaza van elnök ur . . . Én nyomorult teremtes vagyok . . .

Ezután elbeszélte, miképpen ismerkedett meg Raymond de Trafford angol lorddal. Egy afrikai gyarmaton találkoztak, ahol az angol lord vadászott. Ő pedig férjével és gyermekeivel üdült ott.

— Nem tudnám pontosan megmondani — szölt a grófnő csendes hangon — miképpen történt, de egy napon megfellebbeztem magamról. Megfellebbeztem mindenről. Kötelességről, férjéről, vallásról, társadalomról, gyermekéről, családi tűzhelyéről és — mentem, mentem . . .

A grófnő Párizsba ment az angol lorddal, ahol pár hétig boldogan éltek. De csak pár hétig. A lord egyszerre csak a családjával kezdett előhozakodni. A családja nem szívesen látja a viszonyt. Az ellen pedig, hogy feleségül vegye a grófnét, épenséggel tiltakozik.

— Tehát mindennek vége? — kérdezte a grófnő a lordtól.

Ez a kérdés annak a vonatnak a kocsiában hangzott el, amely a pá-

rízi pályaudvarról elindulóban volt a határ felé és amelyben az angol lord kényelmesen helyet foglalt.

— Mindennek, — válaszolta igaz angol hidegvérrel a lord, miközben megtömté a pipáját.

— Akkor legalább csókoljon meg, — kérlette a grófnő — csókoljon meg utóljára.

A lordnak ez ellen nem volt kifogása, mialatt ráillesztette ajkát a grófnő ajkára, a grófnő elővette a revolverét és a lordra sötétte. A golyó megsebesítette az angolt, de nem halálosan. Néhány napi betegskedés után teljesen meggyógyult.

— Nem értem önt, — szölt az elnök szigorúan Trafford lordra — ön gentlemannak tartja magát és képes volt arra, hogy egy gyenge nőt eltérítsen a kötelességeitől . . . Hogy tehette ezt?

A lord láthatóan megdöbben a szavak hallatára. Nem volt elkészülve arra, hogy egy párizsi bíróság elnöke így megrója.

— Nem tudok szavakat találni — folytatta az elnök — az ön eljárásának jellemzésére . . . De remélem, minden tisztességes ember megalkotja a véleményét az ön eljárására.

A bíróság hat hónapi fogházra ítélte a grófnőt, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

400 milliomos él Németországban.

Krupp Berta a német birodalom leggazdagabb polgára, — a „Berliner Lokalanzeiger“ és a „Berliner Tageblatt“ kiadói a legtöbb adófizetők között.

A „Torontál“ berlini tudósítójától.

Berlin, január 5.

A német birodalomban az infláció a vagyonok egész sorát tette semmivé, ennek ellenére azonban az aranyárkamilliomosok száma Németországban még mindig mintegy 4000-re becsülhető. Berlinben 525, Hamburgban 155, Lipsében 98 és Frankfurtban 88 milliomos él. Ezek után következnek München 79, Köln 75, Düsseldorf 63, Drezda 51, végül Königsberg, Kiel, Lübeck, Münster és Karlsruhe egyenként 7-7 milliommossal.

A városok jóléte természetesen nem a milliomosok számától, hanem a polgárookra eső vagyonátlagtól függ. Ebben a tekintetben Wiesbaden a birodalom leggazdagabb városa, ahol minden egyes polgárra 79070 márka értékű megadózott tőkevagyon esik. Wiesbaden megelőzi Berlint, ahol a vagyonátlag 98497 és Hamburgot, ahol 69395 márka. Ezután jönnek sorban München, Frankfurt, Düsseldorf és Lipsce. Berlinben a megadózott összvagyon értéke 12 és fél milliárd márka, Hamburgban, amely ebből a szempontból a második város, 3 milliárd, Frankfurtban pedig 2 milliárd márka.

Megemlítésre méltó, hogy a német birodalom leggazdagabb lakosa 1914 végéig Krupp Berta, a Krupp-művek tulajdonosa volt, akinek va-

gyonát az adóhivatal 187 millió márkára, évi jövedelmét pedig 17 millió márkára becsülte. Krupp Berta után következett Henckel Donnersmark hercege 177 millió márka vagyonnal és 12 millió márka jövedelemmel, Hohenlohe Oehringen hercege 151 millió, illetőleg 7 millió márkával, Goldschmidt-Rothschild Miksa báró 107 millió, illetőleg 4 millió márkával, majd Pless hercege és így tovább.

A világháború után néhány évig Thyssen Frigyes, ruhrvidéki nagyiparos volt Németország leggazdagabb embere 200 millió márka vagyonnal. Ez a vagyon azonban örökösök között szétszórtott és ma újból Krupp Berta a birodalom leggazdagabb polgára. A háború előtti német nagy vagyonok ma is a régi birtokok kezeiben, illetőleg a törvényes örökösök birtokában vannak. Az infláció a nagy vagyonok közül csak néhányat semmisített meg. Így semmivé vált a legendás Stinnes öröksége és tetemes veszteséget szenvedtek Rothschild Mathild báróné és Goldschmidt-Rothschild Miksa báró.

Igen sok milliomost lehet találni a politikai életben. A legtöbb milliomos a német nemzeti pártban helyezkedett el. A párt 200 birodalomgyűlési képviselője közül 80 nagybirtokos és nagyiparos. A leggazdagabbak a következők: Hugenberg Alfréd, a Krupp művek volt vezérigazgatója, a Scherl-Verlag, („Berliner Lokalanzeiger“, „Der Tag“, „Berliner Nachtausgabe“, „Der Montag“, „Die Woche“, „Sport im Bild“, „Die Gartenlaube“, „Scheris Magazin“, stb. stb.), az Ala Anzeigen A.-G., valamint az „Ufa“-film tröszt tulajdonosa, aki után Bismarck Ottó herceg, a vaskancellár unokája, Eulenburg gróf, Leopold Bernát bányatulajdonos, Keudell belügyminiszter és Wallraf, a birodalomgyűlés volt elnöke következnek.

Több milliomos ül a szociáldemokrata képviselők sorában is. Ezek közül Rosenfeld és Heimann a leggazdagabbak.

A demokratáknál szintén találunk egy csomó milliomos képviselőt. Ezek

közül a legismertebbek Dernburg volt belügyminiszter, Bernstorff gróf volt nagykövet, Richthofen báró volt államtitkár és Hummel volt bajor miniszterelnök.

Még a kommunisták között is találunk milliomosokat, így Herzfeld József képviselő vagyonát, aki hosszú ideig Amerikában ügyvédeskedett, több millió márkára becsülik.

Berlin legnagyobb adófizetői valamikor Friedländer Fuld Frigyes bankár és Arnold nagykereskedő voltak. Ma a legnagyobb adófizető Berlinben Lachmann-Mosse, aki Mosse Rudolfnak örökbefogadott és fiúsított leányát vette feleségül. Lachmann-Mosse tulajdonosa a Mosse-Verlag-nak, a „Berliner Tageblatt“, „Berliner Volkszeitung“, „Berliner Morgenzeitung“ és több hetilap kiadójának.

A német nép jövedelmét, amely a háborúig körülbelül évi 4 és fél milliárd márkát tett ki, ma évi 50 milliárdra becsülik. Érdekes, hogy a legnagyobb kapitalisták nem zsidók, a Rothschild és a Speyer-családok csak az ötödik, illetőleg hatodik helyen állanak. A legnagyobb vagyonok urai a földbirtokosok és a nagyiparosok.

Br. 9/1928.

Oglas.

Opština Lazarevo na osnovu donogrešenja o štinsko odbora, dana 12. januara 1928. god pre podne u 9 časova pred opštinskom kućom prodavaće se 3 komada škartirana bika.

Uslovi će se obnarodovati pre dražbe.

U Lazarevu, 3. januara 1928.

Opštinsko poglavarstvo.

Eladók

különféle irodai berendezési tárgyak, u. m.:

Íróasztalok, könyvelési asztal, pénzszekrény, linoleum, székek, óra, kanapé stb.

Cím: a „Torontál“ kiadóhivatalában.

Farsangi cikkek:

strassz-kövek és csattok, tüllök minden szíriben, művirágok, gyöngydiszkek, Sedina selyemharisnyák; férfiak ak frakkingek, bál nyakkendők a legnagyobb választékban. 2106

Népbank Rt. rövidárúosztálya.**Mielőtt menyasszonyi ajándékot vásárolna,**

tekintse meg dusan felszerelt raktáramat, mert nálam legolcsóbban vehet ékszereket, órákat, ezüst és chinézüst dísz tárgyakat és evészközöket. A legjobb svájci zsebkészletek, u. m.: Schaffhausen, Omega, Doxa, stb. legolcsóbb árakban. Ébresztőórák 60 dinártól feljebb.

Javításokat a leggyutányosabban vállalok!

Baden Hugó órák és ékszerész. Velikibecskerek, Alekszandrova (Fő) ucca 2241

Figyelem!

Havi autonoma elsőrendű étlap szerinti étkezéssel

Figyelem!

550

Figyelem!

dinárért kapható a „SRPSZKA KRUNA“ éttermében.

Figyelem!

Az ujévi szezon alatt

az összes kötött árúinkat (pulloverek, mellények, stb.) mélyen leszállított árakon árúsítjuk ki. Harisnyák, keztük, férfingek, nyakkendők és zsebkendők legnagyobb választékban és legolcsóbb árban

Röhrich és Kracker-cégnél, Vel. Becskerek,
(Panyi palota). 2407